

Sygn. akt I C 2177/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR del. Zygmunt Drożdziejko

Protokolant: stażysta Karolina Lipka

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2015 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Gminy S.**

przeciwko **Powiatowi (...)**

o zapłatę

I. **oddala powództwo;**

II. **zasądza od strony powodowej Gminy S. na rzecz strony pozwanej Powiatu (...) kwotę 4080,18 zł (cztery tysiące osiemdziesiąt złotych i osiemnaście groszy) tytułem kosztów procesu.**

Sygn. Akt I C 2177/13

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 9.04.2015r.

Strona powodowa Gmina S. w pozwie skierowanym przeciwko Powiatowi (...) wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 110 442, 25 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19.04.2013 r. oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 30.09.2011 r. podpisała z Powiatem (...) Porozumienie w sprawie zimowego utrzymania dróg Powiatu (...). Porozumienie zostało zawarte na podstawie przepisów ustawy o samorządzie gminnym (art. 8 ust. 2a) i ustawy o samorządzie powiatowym (art. 5 ust.2). Na jego podstawie, Powiat (...) jako zarządca dróg powiatowych przekazał Gminie S., jako zarządcy dróg gminnych zadanie w zakresie utrzymania na okres trzech kolejnych sezonów zimowych: 2011/2012, 2012/2013 i 2013/2014 przejezdności ulic i dróg powiatowych położonych na terenie Gminy S.. Jako sezon zimowy strony uznały okres od 01 listopada rozpoczynającego sezon do dnia 31 marca roku następnego. W przypadku wystąpienia niesprzyjających warunków atmosferycznych w miesiącach październiku lub kwietniu Powiat (...) miał zaliczyć koszty poniesione przez Gminę S. w tych sezonach do danego sezonu. Porozumienie nakładało na Gminę S. odpowiedzialność cywilno – prawną za wszelkie szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania tak wobec Powiatu (...) jak i wobec osób trzecich. Powiat (...) zobowiązał się do przekazywania dotacji w wysokości 400 000 zł na każdy sezon zimowy z możliwością zwiększenia tej sumy w ściśle określonych przypadkach. Dalej strona powodowa podała, że decyzję o rozpoczęciu akcji zimowego utrzymania dróg w ramach zawartego Porozumienia podjęto 26 października 2012 r. w godzinach popołudniowych w związku z

negatywnymi prognozami pogody i pogarszającymi się warunkami atmosferycznymi. Zadania w zakresie zimowego utrzymania dróg, ulic gminnych i powiatowych oraz chodników na terenie miasta i gminy S. realizował Miejski Zakład Usługowy sp. z o.o. w S.. Przedłożył on stosowne protokoły i faktury za wykonane prace. W dniu 02.01.2013 r. Gmina S. przedłożyła Powiatowi (...) „Rozliczenie finansowe zimowego utrzymania dróg powiatowych w sezonie 2012/2013 – końcowe”. Kwota otrzymanej przez Gminę S. dotacji na zimowe utrzymanie dróg w sezonie 2012/2013 wynosiła 240 000 zł. Łączna wartość poniesionych wydatków na zimowe utrzymanie dróg powiatowych w sezonie 2012/2013 r. wynosiła 350 442, 25 zł. W związku z powyższym Gmina zwróciła się o zwrot poniesionych kosztów finansowych ponad otrzymaną dotację, w kwocie 110 442, 25 zł. Pomimo zaakceptowania pod względem merytorycznym przez Powiat (...) przedłożonych dokumentów, odmówiono rozliczenia kwoty 110.442, 25 zł. W piśmie z dnia 10.06.2013 r. (doreczonym w dniu 13.06.2013 r.) Burmistrz Miasta i Gminy S. wezwał Powiat (...) do niezwłocznego, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia pisma uregulowania należności wynikającej z zawartego Porozumienia. Pismem z dnia 04.07.2013 r. Powiat (...) został wezwany do próby ugodowej, nie zaakceptował jednak jej warunków.

W odpowiedzi na pozew, strona pozwana - Powiat (...) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Na uzasadnienie wskazała, że powód realizując przekazane zadanie powinien wykonywać je w oparciu o wskazane działania oraz zapewnić standard utrzymania zgodnie z wytycznymi przekazującego. Uściślono, że sezon zimowy trwa od listopada roku rozpoczynającego sezon do marca roku następnego. Od tej zasady przyjęto wyjątek rozszerzający okres realizacji zadania na miesiąc październik i kwiecień, w przypadku wystąpienia w tych miesiącach niesprzyjających warunków atmosferycznych. Wielkość dotacji uzgodniono na 400 000 zł, ale uściślono, że będą one przekazywane w transzach miesięcznych po 80 000 zł za każdy z pięciu miesięcy sezonu zimowego. Nie zostało określone w Porozumieniu jak należy rozumieć niesprzyjające warunki atmosferyczne.

Dalej strona pozwana podniosła, że nieprawdziwe jest twierdzenie powoda, że w dniu 27.12.2011 r. nastąpiło uzgodnienie przez przejmującego z Zarządem Dróg Powiatu (...) zasad wzajemnej koordynacji i współpracy w zakresie realizowanego zadania. Pozwany zakwestionował zasadność podjętej przez przejmującego decyzji o rozpoczęciu akcji utrzymania zimowego od dnia 27 października 2012 r.. Jego zdaniem brak było stosownych uzgodnień z Zarządem Dróg Powiatu (...), a ponadto wątpliwości budziła zasadność co do warunków pogodowych uzasadniających rozpoczęcie akcji. Wobec braku w porozumieniu określania zasad niesprzyjających warunków, pozwany wskazał, że zwiększenie dotacji z tego tytułu musi być uzasadnione warunkami pogodowymi szczególnymi jak nawet na tę porę roku. Powód, poza kosztami związanymi z wcześniejszym rozpoczęciem akcji zimowej w miesiącu październiku, nie zgłosił czy wykazał pozwanemu, że mają miejsce zjawiska przyrodnicze uzasadniające zwiększenie kosztów utrzymania zimowego. Dalej strona pozwana podała, że z faktu, iż nie wносиła zastrzeżeń do należytego wykonania zadania nie wynika, że tym samym akceptowała wszelkie koszty przez cały okres jego realizacji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 września 2011 r. pomiędzy Gminą S., a Powiatem (...) doszło do zawarcia porozumienia nr (...) w sprawie zimowego utrzymania dróg Powiatu (...). Porozumienie zostało zawarte m. in. na podstawie przepisów art. 8 ust. 2a ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. nr 142 poz. 1591 ze zm.) i art. 5 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2001 nr 142 poz. 1592 ze zm.). Na podstawie Porozumienia, zarządca dróg powiatowych, powierzył Gminie – jako zarządcy dróg gminnych, zadanie polegające na zachowaniu przejezdności ulic i dróg powiatowych położonych na terenie Gminy S. w okresie trzech sezonów zimowych: 2011/2012; 2012/2013, 2013/2014. Przez utrzymanie przejezdności dróg rozumiano utrzymanie standardów według Uchwały nr (...) Zarządu Powiatu w K. z dnia 12.05.2005 r. Standardy dla poszczególnych dróg określone zostały w załączniku. Ustalono także, że za sezon zimowy uznaje się okres pomiędzy 01 listopada roku rozpoczynającego sezon, a 31 marca roku następnego. W przypadku wystąpienia niesprzyjających warunków atmosferycznych w miesiącach październiku lub kwietniu, Powiat (...) miał zaliczyć koszty poniesione przez Gminę w tych sezonach do danego sezonu (§1 pkt 3). W § 3 pkt 3 ustalono natomiast,

że Gmina S. ponosi odpowiedzialność cywilno-prawną za wszelkie szkody powstałe na skutek niewykonania lub niewłaściwego wykonania przyjętego zadania wobec Powiatu (...) i osób trzecich.

Dalej postanowiono, że na realizację zadania objętego porozumieniem, Powiat będzie przekazywał dotację, która na każdy sezon zimowy została ustalona na kwotę 400 000 zł (§ 5 pkt 1 i 2). Zgodnie z punktem 3 § 5 umowy w przypadku poniesienia przez przejmującego, w celu utrzymania przejezdności dróg objętych porozumieniem, kosztów przekraczających wysokość otrzymanej w danym sezonie dotacji wynikającej z wystąpienia niesprzyjających warunków atmosferycznych, Powiat (...) miał zwiększyć kwotę ustalonej dotacji do wysokości kosztów faktycznie poniesionych przez Gminę. Kwota ta miała zostać przekazana Gminie w terminie 30 dni od przedłożenia Powiatowi rozliczenia dotacji za dany sezon zimowy. Zgodnie z kolejnymi punktami dotacja miała być przekazywana w pięciu ratach miesięcznych po 80 000 zł w okresie każdego sezonu zimowego w terminie do 15 dnia każdego miesiąca (§5 pkt 4), a podstawą rozliczenia miały być uwierzytelnione kserokopie faktur za wykonane zadanie wraz z protokołem odbioru wykonywanych usług akceptowane każdorazowo przez wyznaczonego przedstawiciela Powiatu (...).

W latach poprzednich strony współpracowały ze sobą na analogicznych warunkach.

dowód: okoliczność bezsporna

W dniu 27 grudnia 2011 r., w obecności Inspektora Nadzoru z ramienia Zarządu Dróg Powiatu (...) odpowiedzialnego za drogi powiatowe przebiegające po terenie gminy S., który nie miał upoważnienia do reprezentowania starostwa - spisano notatkę w sprawie ustalenia warunków koordynacji akcji zimowego utrzymania dróg oraz chodników powiatowych na terenie miasta i gminy S.. Ustalono między innymi sposoby zgłaszania akcji biernej i czynnej, sposób odbioru protokołów wykonanych prac oraz sposób realizacji zadań w zakresie utrzymania chodników przy drogach powiatowych. Notatka nie zmieniała niczego w treści Porozumienia. Dotyczyła ona jedynie wyjaśnienia pojęć akcja czynna i bierna, bowiem pojęcia te miały pojawiać się w fakturach wystawianych przez podmiot odśnieżający, które z kolei miały być akceptowane przez Starostwo. Akcja bierna polegała na gotowości do wyjazdu, a akcja czynna było to bezpośrednie odśnieżanie. Powyższe akcje były ogłaszane i odwoływane przez Gminę, która opierała się na informacjach przekazywanych przez portal www.newmeteo.pl. Powiat nigdy nie kwestionował zasadności zgłaszanych akcji, bowiem dla rozliczeń pomiędzy stronami rozróżnienie takie nie miało znaczenia.

Chcąc wywiązać się z postanowień Porozumienia, Gmina S. zawarła w tym samym dniu umowę z Miejskim Zakładem Usługowym sp. z o.o. z siedzibą w S., której przedmiotem było „Zimowe utrzymanie dróg, ulic gminnych i powiatowych oraz chodników powiatowych na terenie miasta i gminy S. w sezonach 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014”.

dowód: notatka z dnia 27.12.2011 r., k. 19

- umowa nr (...), k. 20-32

- zeznania świadka D. K., k. 237

- zeznania świadka M. K., k. 238

- zeznania świadka K. Ż., k. 261

- zeznania świadka A. S., k. 262

- przesłuchanie A. N., k. 369

- przesłuchanie J. K., k. 370

W dniu 01 lutego 2012 r. (...) i Miejski Zakład Usługowy sp. z o.o. z siedzibą w S. zawarli umowę na roboty uzupełniające dla zadania „Zimowe utrzymanie dróg, ulic gminnych i powiatowych oraz chodników powiatowych na

terenie miasta i gminy S. w sezonach 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014". Zadanie to polegało na objęciu zimowym utrzymaniem dodatkowych dróg i ulic na terenie miasta i gminy S..

Kolejna umowa została podpisana w dniu 10 października 2012 r. W dniu 15 października 2013 r., strony podpisały aneks do umowy, zgodnie z którym wynagrodzenie miesięczne miało stanowić sumę wynagrodzenia za akcję czynną i akcję bierną, a rozliczenia wykonanych usług miały być dokonywane na podstawie protokołów zaliczonych prac i wystawionych faktur. Faktury te nie miały jednak dla samej dotacji znaczenia, były istotne do rozliczania prac i dla księgowości.

Całościowym udziałowcem spółki, która wykonywała utrzymanie przejezdności dróg w spornym okresie była Gmina.

Dowód: umowa na roboty uzupełniające Nr (...) z dn. 01.02.2012 r. wraz z załącznikami k. 161-166

- umowa na roboty uzupełniające Nr (...) z dnia 10.10.2012 r. wraz z załącznikami, k. 167-173

- aneks nr (...) z dnia 15.10.2013 r., k. 174 – 178

- aneks nr (...) z dnia 18.11.2013 r., k. 179-183

- zeznania świadka A. M., k. 204'

- przesłuchanie A. N., k. 369

- przesłuchanie J. K., k. 370

Akcja bierna na drogach gminnych oraz powiatowych ogłoszona została od dnia 27 października 2012 r. od godz. 15.00. Akcja czynna natomiast uruchomiona została od godz. 0.00 dnia 28 października 2012 r. i trwała do dnia 31.10.2012 r. Ogłoszenie akcji biernej oraz czynnej zostało zgłoszone dnia 29 października 2012 r. na telefon dyżurny ZDPK. We wcześniejszym terminie nikt nie odbierał telefonu. Zdarzały się również takie sytuacje, że w czasie akcji biernej w nocy następowało załamanie pogody i wtedy rozpoczynano akcję czynną bez poinformowania o tym Gminy. Informację taką przekazywano następnego dnia.

W odpowiedzi na powyższe, Burmistrz Miasta i Gminy S. został poinformowany, że wprowadzenie akcji zimowego utrzymania dróg w okresie 27 – 31 października 2012 r. nie było zasadne, a w związku z tym Powiat nie akceptuje przedłożonego rozliczenia AZ w dniach 28 i 31 października 2012 r.

Z powyższym nie zgodził się Burmistrz Miasta i Gminy S., który wskazał, że nikt z Zarządu Dróg Powiatu (...) nie kwestionował zasadności wyjazdu pług – piaskarek na drogi powiatowe.

W dniu 02 stycznia 2013 r. Gmina S. przedłożyła Powiatowi (...) „rozliczenie finansowe zimowego utrzymania dróg powiatowych w sezonie 2012/2013 – częściowe za rok 2012”. W 2012 r. kwota otrzymanej przez Gminę dotacji wynosiła 160 000 zł, zaś łączna wartość wydatków poniesionych na zimowe utrzymanie dróg powiatowych w okresie 27 października do 16 grudnia 2012 r., wynosiła 140 308, 96 zł. Pozostała kwota dotacji w wysokości 19 691, 04 zł uchwałą Rady Miejskiej w S. została przez Gminę przeniesiona na wydatki niewygasające gminy z terminem realizacji do 31 marca 2013 r.

dowód: - pismo Burmistrza Miasta i Gminy S. do Zarządu Dróg Powiatu (...) z dn. 23.11.2012 r., k. 33

- pismo (...)z dnia 30.11.2012 r., k. 35

- pismo (...)z dn. 10.12.2012 r., k. 36

- kserokopie protokołów końcowego odbioru robót, faktur VAT oraz kalkulacji do faktur, k. 38 - 63

- rozliczenie finansowe zimowego utrzymania dróg powiatowych w sezonie 2012/2013 – częściowe za 2012 r., k. 64 – 65

- uchwała nr (...) Rady Miejskiej w S. z dnia 28.12.2012 r. wraz z załącznikami, k. 66 – 68

- zeznania świadka D. K., k. 237

W piśmie z dnia 08 stycznia 2013 r. Starosta (...) poinformował Burmistrza Miasta i Gminy S., iż stosownie do zawartego w dniu 30.09.2011 r. Porozumienia, Powiat przeznaczył i zarezerwował dotację w wysokości 400 000 zł, przekazywaną w ratach miesięcznych po 80 000 zł. Oświadczone ponadto, że zgodnie z § 5 ust. 3 zwiększenie kwoty wynikającej z porozumienia może wynikać z poniesionych przez Gminę faktycznych kosztów jedynie w przypadku wystąpienia niesprzyjających warunków atmosferycznych. Dalej podano, że z uwagi na fakt, iż do tej pory nie wystąpiły żadne niesprzyjające warunki atmosferyczne, Powiat uznał, że przeznaczona kwota dotacji w wysokości 400 000 zł zaspokoi wydatki Gminy na dany sezon zimowego utrzymania dróg.

W konsekwencji odmowy protokołu odbioru wykonanych usług za okres od 17 do 31 grudnia 2012 r. przez wyznaczonego Inspektora, Burmistrz Gminy S. poinformował Dyrektora Zarządu Dróg Powiatu (...), iż takie zachowanie potraktuje jako jednostronne wycofanie się z zawartego Porozumienia i tym samym Gmina S. przestanie wykonywać zadanie ze skutkiem natychmiastowym, tj. od 16.01.2013 r., a skutki tego będą obciążać zarządcę dróg powiatowych, tj. Zarząd Dróg Powiatu (...) w K..

Ostatecznie do rozwiązania Porozumienia za obopólną zgodą oraz przejęcia obsługi zimowego utrzymania ulic, chodników i dróg powiatowych zlokalizowanych na terenie Gminy S. doszło z dniem 21 stycznia 2013 r..

dowód: pismo (...) z dn. 08.01.2013 r., k. 70

- pismo (...)z dn. 14.01.2013 r., k. 71

- pismo (...)z dn. 15.01.2013 r., k. 72

- pismo (...) z dn. 17.01.2013 r., k. 73

- pismo (...) z dn. 18.01.2013 r., k. 75

Pismem z dnia 25 lutego 2013 r. strona powodowa przesłała pozwanej rozliczenie finansowe zimowego utrzymania dróg powiatowych w sezonie 2012/2013 – końcowe. Wynikało z niego, że łączna wartość poniesionych wydatków przez Gminę S. na zimowe utrzymanie dróg powiatowych w sezonie 2012/2013 wyniosła 350 442, 25 zł. W związku z powyższym Urząd Miasta i Gminy w S. wniósł o zwrot poniesionych kosztów finansowych na zimowe utrzymanie dróg i ulic powiatowych na terenie Gminy w sezonie 2012/2013 ponad otrzymaną dotację w kwocie 110 442, 25 zł brutto.

Dowód: pismo (...) z dn. 25.02.2013 r., k. 69

Powiat przekazał Gminie S. dotację za miesiące listopad 2012, grudzień 2012 oraz styczeń 2013 w wysokości 240 000 zł. Całkowita wartość poniesionych wydatków przez Gminę w okresie od 27.10.2012 r. do 20.01.2013 r. na zimowe utrzymanie dróg powiatowych wyniosła 350 442, 25 zł. Licząc na polubowne rozwiązanie sprawy, Burmistrz Miasta i Gminy S. zwrócił się do Starosty Powiatowego z propozycją ugodowego załatwienia sprawy w formie aneksu do Porozumienia, który regulowałby wzajemne zobowiązania. Do zawarcia ugody jednak nie doszło.

Dowód: pismo (...), k. 77

- pismo (...)z dn. 11.03.2013 r., k. 79

- aneks nr (...) z dnia 25.02.2013 r., k. 81

- akta sprawy I C o (...)

W dniu 18 marca 2013 r., w związku z odmową zaliczenia faktury Nr (...) z dnia 31.10.2012 r. na kwotę 25 788, 70 zł przez ZDPK do rozliczenia dotacji na zimowe utrzymanie dróg powiatowych w sezonie 2012/2013, Starostwo Powiatowe w K. wezwało Gminę S. do natychmiastowego zwrotu niewykorzystanej dotacji wraz z należnymi odsetkami w wysokości 26 638, 67 zł.

Z tym stanowiskiem nie zgodził się Burmistrz Gminy S. wskazując, że zadanie zostało wykonane i nie ma podstaw prawnych do zwrotu części dotacji. Działanie takie byłoby bowiem niezgodne z ustawą o finansach publicznych.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 18.03.2013 r., k. 82

- pismo (...)z dn. 25.03.2013 r., k. 83

Pismem z dnia 05 kwietnia 2013 r. Powiat (...) zaakceptował przedłożone rozliczenie otrzymanej dotacji w 2012 r.

W piśmie z dnia 18 kwietnia 2013 r. Starosta (...) ostatecznie zaakceptował prawidłowość podjętej akcji w październiku 2012r. W piśmie wskazał jednakże, iż przyjęte zasady wynagrodzenia ryczałtowego powodują, że obie strony biorą na siebie ryzyko poniesienia strat. Zaznaczył, że w sezonie zimowym 2012/2013 nie wystąpiły wyjątkowo niekorzystne warunki atmosferyczne, a zatem nie ma podstaw do zwiększenia wynagrodzenia ponad ryczałtowe.

Pismem z dnia 10 czerwca 2013 r., Burmistrz Miasta i Gminy S. zawarł ostateczne stanowisko Gminy i ponownie wezwał Powiat (...) do niezwłocznego, nie później niż w terminie 14 dni, uregulowania należności wynikającej z zawartego Porozumienia w wysokości 110 442, 25 zł.

Dowód: pismo (...) z dn. 05.04.2013 r., k. 85

- pismo (...) z dn. 18.04.2013 r., k. 87

- pismo (...)z dn. 10.06.2013 r., k. 89

Pismem z dnia 04 lipca 2013 r., Gmina S. wezwała Powiat (...) do próby ugodowej.

Dowód: wniosek o zawezwanie do próby ugodowej z dn. 04.07.2013 r., k. 92

Dotacja przeznaczona na odśnieżanie w sezonie 2012/2013 została Gminie S. przekazana przez Powiat (...) w całości, liczona ryczałtowo za okres do końca trwania umowy tj. do 20.01.2013r. Ryczałtowo został również pokryty październik 2012r.

Dowód: okoliczność bezsporna

Warunki atmosferyczne w zakresie występowania zjawisk pogodowych mających wpływ na przejezdność dróg na terenie Gminy S. w okresie od 27 października 2012 r. do 20 stycznia 2013 r. nie odbiegały znacznie od warunków atmosferycznych w analogicznym okresie trzech lat wcześniejszych. W tym okresie liczba dni z warunkami pogodowymi mającymi wpływ na przejezdność dróg wyniosła 118% wartości średniej z analogicznego okresu trzech lat wcześniejszych. Ponadto liczba dni z warunkami pogodowymi mającymi wpływ na przejezdność dróg mieściła się w przedziale liczby dni od 9 (27.10.2011 r. – 20.01.2012 r. – okres najmniej korzystny) do 26 (27.10.2010 r. – 20.01.2011 r. – okres najbardziej korzystny) w analogicznym okresie trzech lat wcześniejszych.

dowód: - ekspertyza dotycząca warunków atmosferycznych w zakresie występowania zjawisk pogodowych mających wpływ na przejezdność dróg na terenie Gminy S. w okresie od 27.10.2012 r. do 20.01.2013 r. oraz analogicznym okresie trzech lat wcześniejszych sporządzona przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut (...), Oddział w K., k. 264-266; odpowiedź na zarzuty Instytutu (...), k. 349 – 354

Umowa Gminy S. z Miejskim Zakładem Usługowym sp. z o.o. w S. zawarta na okres 2012-2013, w przeciwieństwie do umowy z Powiatem, nie przewidywała możliwości, aby droga była jakiś czas nieprzejezdna. W związku z powyższym w sezonie 2012/2013 wynagrodzenie należne od Gminy i Powiatu było praktycznie takie samo, pomimo, iż Miejski Zakład Usługowy ma z Powiatem wynagrodzenie ryczałtowe, a z Gminą umowa była zawarta na konkretne odśnieżanie. Relatywnie w okresie 2012/2013 wyjazdy w celu odśnieżenia drogi były rzadkie.

Umowa Gminy S. z Miejskim Zakładem Usługowym obejmowała również odśnieżanie chodników. Porozumienie Powiatu z Gminą S. nie obejmowało odśnieżania chodników.

Dowód: zeznania świadka A. M., k. 204'

- zeznania świadka D. K., k. 237

Ocena dowodów:

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków A. M., D. K., M. K., K. Ż., A. S., albowiem ich zeznania są spójne i logiczne. W wielu kwestiach ich zeznania dotyczyły kwestii w istocie niespornych i służyły one po prostu wyjaśnieniu niektórych kwestii.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka A. N. w części dotyczącej ustaleniu intencji stron w zakresie interpretacji pojęcia „niesprzyjające warunki atmosferyczne”. Z uwagi na fakt, że ta kwestia ściśle łączy się z interpretacją art. 65 kc ta kwestia zostanie omówiona w rozważaniach prawnych.

W pozostałym zakresie sąd dał wiarę jego zeznaniom ponieważ są one spójne i logiczne.

Sąd dał wiarę zeznaniom Starosty (...), ponieważ są spójne i logiczne. Kwestia intencji stron w zakresie interpretacji pojęcia „niesprzyjające warunki atmosferyczne” omówiona zostanie w rozważaniach prawnych.

Sąd dał wiarę dokumentom urzędowym i prywatnym, albowiem ich autentyczność nie budziła wątpliwości, podobnie jak treść, rozpatrywana w kontekście całokształtu ujawnionych w sprawie okoliczności. Nikt ich nie kwestionował.

Ponadto Sąd oparł swoje ustalenia na podstawie ekspertyzy dotyczącej warunków atmosferycznych w zakresie występowania zjawisk pogodowych mających wpływ na przejezdność dróg na terenie Gminy S. w okresie 27.10.2012 r. do 20.01.2013 r. oraz w analogicznym okresie trzech lat wcześniejszych sporządzonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowego Instytutu (...) Oddział w K.. Zdaniem Sądu wskazana ekspertyza została wykonana w sposób rzetelny, profesjonalny i fachowy, a wnioski z niej płynące są jasne i zrozumiałe. Wskazać należy, że zupełność przedmiotowej opinii w zestawieniu z logiką prezentowanego w niej rozumowania pozwoliło zaakceptować ocenę dokonaną przez Instytut w przedstawionych kwestiach. W rezultacie udzielono kompletnej i profesjonalnej odpowiedzi w zaleconym zakresie, wszystko w sposób bardzo przystępny i zrozumiały przedstawiając w treści ekspertyzy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Istota sporu dotyczyła interpretacji art. 8 ust 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, interpretacji § 5 ust. 3 Porozumienia z 30.09.2011r., oraz ustalenia zakresu porozumienia i umowy Gminy S. z Miejskim Zakładem Usługowym.

Poza sporem było, że kwota dotacji przekazana została Gminie w wysokości odpowiadającej okresowi obowiązywania umowy. Spór dotyczył jedynie tego czy należy się Gminie różnica pomiędzy rzeczywiście poniesionymi kosztami, a przyznaną dotacją.

Zgodnie z art. 8 ust 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. „o samorządzie gminnym” (Dz. U. 2001.142.1591) Gmina otrzymuje środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania zadań, o których mowa w ust. 1, 2 i 2a. Stosownie natomiast do punktu 2a Gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Z powyższego przepisu wynika zatem, że Gmina otrzymuje środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania zadania, a nie środki stanowiące kwotę rzeczywiście poniesionych kosztów. Pojęcia te nie są zatem tożsame. Środkami koniecznymi są bowiem te środki, za które Gmina może wykonać zadanie. Nie mieszczą się tu inne koszty, które mogą również występować przy realizacji zadania np. koszty wynikające z niegospodarności. Zdarzyć się może, że wysokość kwot koniecznych i rzeczywistych będzie tożsama, ale mogą się one różnić. Jeżeli zatem Gmina poniosła koszty wyższe niż wynikające z przyznanych dotacji - a podkreślić należy, iż pomiędzy stronami tego typu porozumienia zawierane były już w przeszłości - nie oznacza to, że były to koszty konieczne. Kwota dotacji została ustalona na podstawie kosztów jakie trzeba było ponieść w poprzednich latach. Ponadto nie wydarzyło się nic w kraju co spowodowałoby gwałtowny wzrost cen usług i materiałów. Strony ustalając wysokość ryczałtu musiały mieć świadomość jaka kwota jest potrzebna do wykonania zadań. Zdaniem Sądu - skoro strony ustaliły wysokość ryczałtu na podstawie poprzednio poniesionych kosztów, skoro nie wydarzyło się nic co spowodowało wzrost kosztów, skoro warunki atmosferyczne (ilość dni kiedy trzeba było odśnieżać) była porównywalna do poprzednich okresów – to wysokość dotacji odpowiadała kosztom koniecznym do odśnieżania. Zatem starostwo wykonało swój obowiązek. Wysokość dotacji można było ustalić ryczałtowo lub na podstawie przedkładanych rachunków. Ustalenie dotacji ryczałtowo nie oznacza, że ryczałt nie odpowiada koniecznym kosztom. Strona powodowa natomiast nie wykazała, aby poniesione przez nią koszty – kwota dotacji – nie pokrywała koniecznych kosztów wykonanego zadania, a to na niej spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu (art. 6 kc).

W tym zakresie Sąd dał wiarę zeznaniom Starosty Powiatu (...) – J. K., który wskazał, że wszystkie akcje bierne i czynne, przedkładanie faktur były konieczne jedynie dla rozliczeń i kontroli. Sam bowiem fakt, że pieniądze były przekazywane w formie dotacji nie powoduje, iż wykonanie zadania nie podlegało kontroli. Faktury przedstawiane przez Gminę były niezbędne dla rozliczeń i księgowości. Działanie takie, zdaniem Sądu, jest jak najbardziej uzasadnione. Podobna sytuacja ma miejsce ze zgłaszaniem przez Gminę akcji czynnych i biernych (zresztą zdarzało się, że o ich przeprowadzeniu informowano post factum). Powiat zobowiązany był do ich monitorowania, bowiem w sytuacji gdyby doszło do zaprzestania wykonywania zadania przez Gminę, władze Powiatu zmuszone byłyby wykonać pracę w trybie awaryjnym. Fakt zawarcia Porozumienia nie zwalnia bowiem Powiatu z żadnym stopniu z obowiązku sprawdzania i dbania o to, czy drogi są właściwie odśnieżone. A zatem w tym przypadku nie można mówić o akceptacji lub jej braku odnośnie zgłaszanych akcji, Powiat nie miał żadnych kompetencji do negocjowania zasadności podjętych działań. Porozumienie zawierało swobodę w sposobie organizacji odśnieżania. Gmina przyjęła, że będzie wykonywać powierzone zadanie właśnie w taki sposób, czego Sąd nie kwestionuje. Jedynym obowiązkiem strony pozwanej było dbanie o to żeby drogi były odśnieżone.

W § 5 ust 3 Porozumienia z dnia 30.09.2011r. strony postanowiły, że kwota dotacji będzie zwiększona jeżeli poniesione koszty będą wyższe niż przyznana dotacja, ale tylko w sytuacji, gdy te większe koszty będą wynikały „z wystąpienia niesprzyjających warunków atmosferycznych”.

Strony w samej umowie nie zdefiniowały pojęcia „niesprzyjających warunków atmosferycznych”.

Zgodnie z art. 65 kc Oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współzycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Strona powodowa stała na stanowisku, że pojęcie to należy interpretować w ten sposób, że są to każde warunki, które powodowały nieprzejezdność dróg lub mogły ją spowodować. Za sprzyjające warunki atmosferyczne strona powodowa uznaje sytuację, kiedy nie ma biernej lub czynnej akcji. Powiat rozumiał to pojęcie jako sytuację w której w całym

sezonie występują wyższe opady i niższe temperatury od tych, które występowały w poprzednich latach, a więc chodziło o to, że trzeba będzie wykonać więcej pracy niż w latach poprzednich.

Zdaniem Sądu chodziło tu o konieczność odniesienia się do przeszłości i ustalenia na tej podstawie, czy obecna sytuacja pogodowa odbiega od normalnych warunków panujących w tym czasie w latach poprzednich. Po raz kolejny zaznaczyć należy, że wysokość dotacji została ustalona na podstawie przeszłych wydatków, które były niezbędne do utrzymania dróg, a zatem skoro zarówno koszty, jak i warunki atmosferyczne były porównywalne do tych z lat poprzednich, przyznana kwota dotacji powinna być wystarczająca. W związku z powyższym „niesprzyjające warunki atmosferyczne” należy rozumieć jako warunki, które w sposób istotny i znaczny odbiegają od tych jakie panowały w przeszłości. Wtedy bowiem może dojść do zwiększenia koniecznych kosztów, ponieważ częściej trzeba będzie odśnieżać, a więc ilość wykonanych usług będzie większa, wtedy zużyje się więcej materiału do odśnieżania, wtedy zużyje się więcej benzyny. Przedmiotowy zapis umowy był swoistym wentylem bezpieczeństwa dla stron, aby porozumienie pozostawało w zgodzie z normą wyrażoną w art. 8 ust 3 ustawy „o samorządzie gminnym”.

Odnosząc się do przesłuchania byłego Burmistrza – A. N., który podkreślał, że treść Porozumienia była konsultowana z prawnikami, wskazać należy, że tym bardziej strony powinny zapisać w umowie dokładnie to, czego świadek chciał, czyli konieczność zapłaty za rzeczywiście poniesione koszty. Gdyby faktycznie taka była wola stron, Porozumienie nie powinno zawierać paragrafu 5. Wystarczyłby zapis, że za wykonane prace Gmina będzie przedstawiać faktury, które płacił będzie Powiat.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego w trakcie realizacji porozumienia nie doszło do wystąpienia niesprzyjających warunków atmosferycznych, a zatem brak jest podstaw do zwiększenia z tego tytułu dotacji.

Trzecią sporną kwestią był zakres Porozumienia Gminy z Powiatem oraz zakres umowy Gminy z Miejskim Zakładem Usługowym. Porozumienie Gminy z Powiatem nie obejmowało odśnieżania chodników, podczas gdy umowa Gminy z Miejskim Zakładem Usługowym obejmowała takie odśnieżanie. Oznacza to, że koszt odśnieżania chodników nie mógł być wliczany w koszty odśnieżania dróg objętych porozumieniem. Zwiększenie zakresu odśnieżania w sposób oczywisty zwiększa koszty. Gmina nie wykazała, że poniesione koszty i przedstawione do rozliczenia były to koszty tylko i wyłącznie za odśnieżanie dróg i nie zawiera w sobie odśnieżania chodników. W tym zakresie ciężar dowodu spoczywał na Gminie (art. 6kc). Jest to kolejny argument do przyjęcia, że brak było podstaw do zwiększenia dotacji.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie 98 k.p.c. oraz § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U.2013.490 j.t.). W skład zasądzonych kosztów wchodzi wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego 3600 zł oraz zwrot zaliczki na biegłego w wysokości 480,18 zł. Razem 4080,18 zł.

Pozwany uiszczył zaliczkę w wysokości 1000 zł, a zasądzono zwrot w wysokości 480,18 zł, a zatem różnica pomiędzy kwotą 1000 zł, a kwotą 480,18 zł czyli 519, 82 zł. zostanie zwrócona przez sąd pozwanemu.

Mając powyższe na uwadze orzec należało jak w sentencji wyroku.